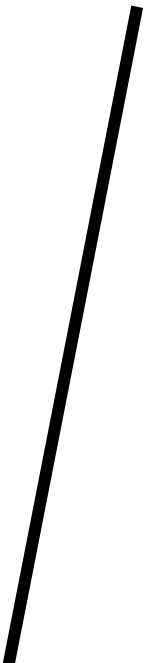


Meediapädevus, eetika, fakt ja arvamus

KATRIN SIGIJANE, MSC
14.05.2026



TALLINNA ÜLIKOOL



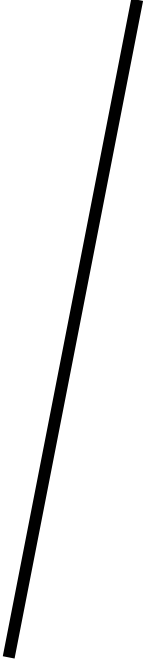
Katrin Sigijane, MSc

BFMi külaliselektor,

BFM laste filmikooli ja digitaalsete
õpimängude disainimise veebikursuse

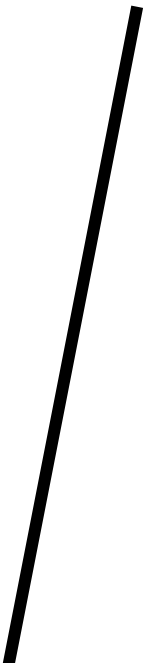
Tudeerum projektijuht,

koolitaja



Meediapädevus

- Kriitiline meediatarbimine ja kahtlused valeinfo osas
- Meediasisu loomise oskused, mina-bränd
- Turvalisus ja ohutus: kahtle ja kontrolli



Meedia ja filmilooime elemendid pakuvad
lõbu ja naudingut, kombinatsioonis
peidetud ülesande ja probleemi
püstitusega on need suurepäraseid
vahendid sisemise **õpimotivatsiooni** ja
uudishimu kasvatamiseks.

MEEDIAPÄDEVUS

- **Sisu ja allikate kriitiline analüüs**
- Allikad ja kanalid
- Postitused
- Turvalisus
- Digipädevused -> multimeedia suhtlusoskus
- Pärand ja ajalooline mõistmine
- Eetika, avaldaja vastutus
- **Minu lugu kirjas, pildis, helis avastaja, eneseväljendaja, kultuuriline muutus**

TULEVIKUOSKUSED

- World Economic Forum's 2016 raporti põhjal töötavad 65% praegustest õpilastest ametites või tööl, mida praegu veel ei ole 😊

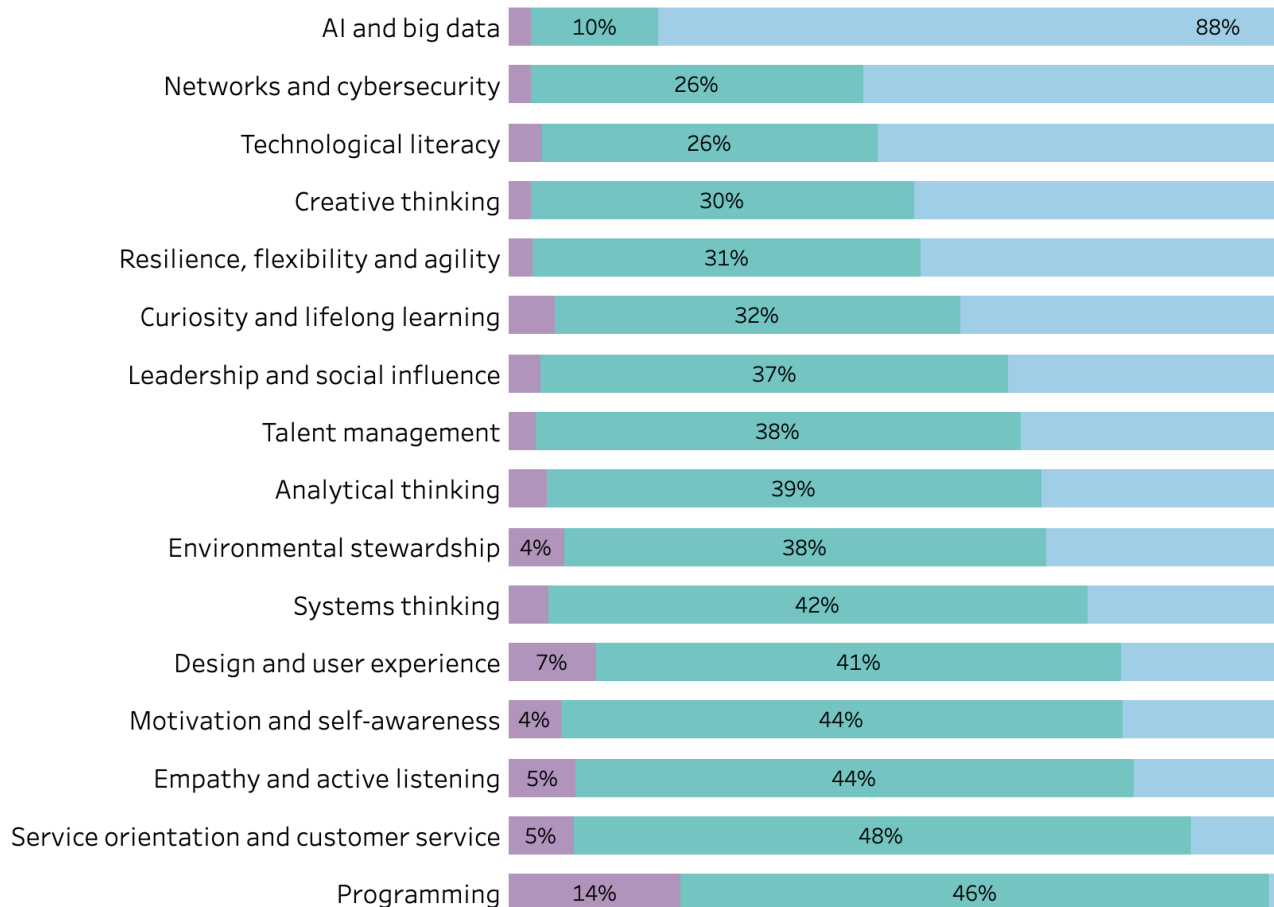
-

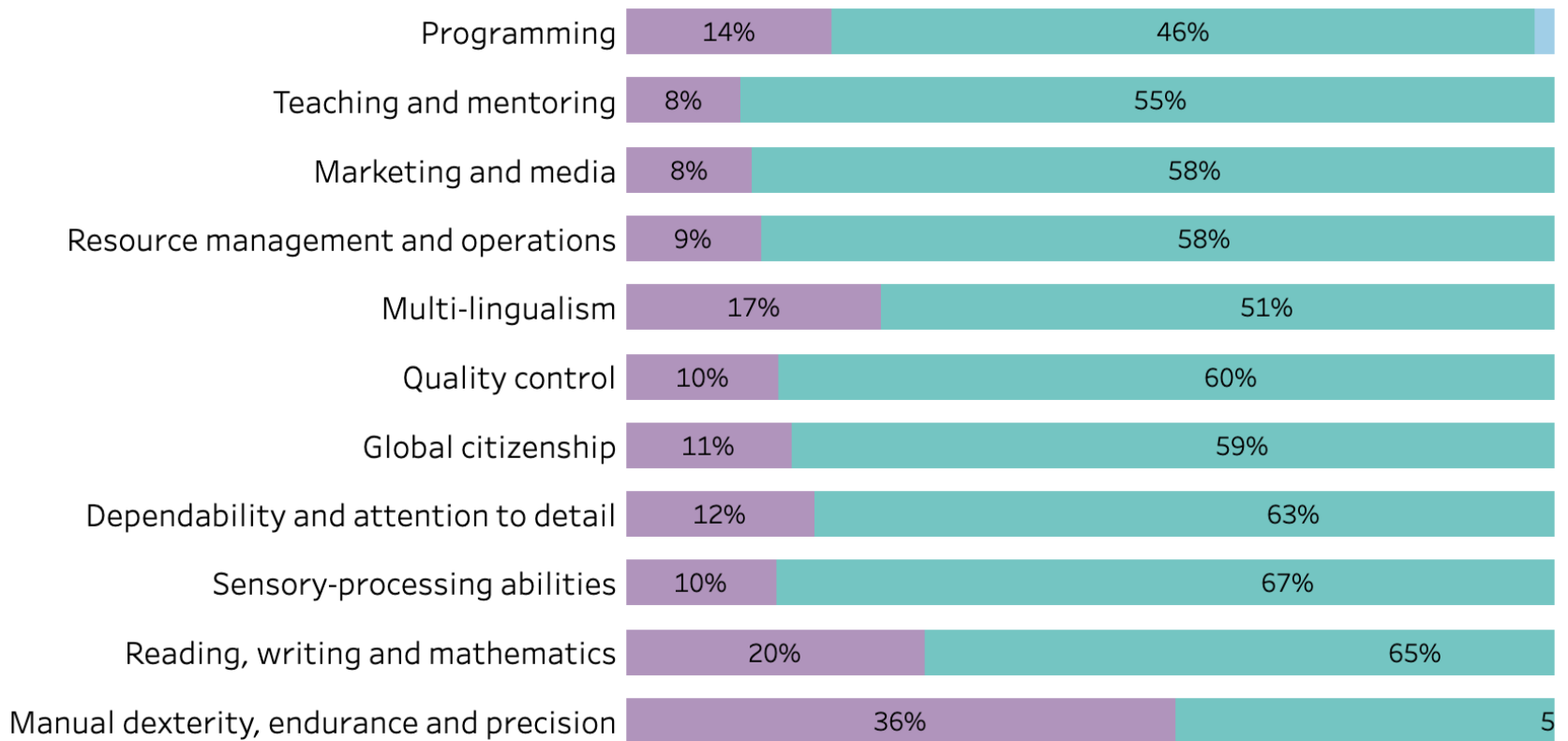
- Noored kaardistasid kõiki oma tegevusi ja selleks kulunud aega ning tulemuseks saadi 39 tundi tegevusi 24-tunni jooksul (David et al. 2014).

Skills On The Rise, 2025-2030

All Respondents

Share of employers that consider skills to be increasing, decreasing, or remaining stable in importance. net increase, which is the difference between the share of organizations that consider a skill category those that consider it to be decreasing in use.





Source: World Economic Forum, *Future of Jobs Report 2025*

View on Tableau Public



DISAINMÕTLEMINE



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

*Mis tekitab nii stressi kui
rõõmu ja tõstab meid
argipäeva rutiinist kõrgemale?
See on mäng.*

*Johan Huizinga, filosoof ja raamatu "Homo Ludens" autor
(1938)*



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

DISAINI EESMÄRK

- Kasutajatele oluliste väärtuste loomine

- Ressursside kasv? **Õpetajate puhul aeg**
- Sisemised oskused ja õpimotivatsioon?



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



MIKS ME EI ÕPI?



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

- Liiga teoreetiline?
- Õpilaste vähene kaasamine?
- Vähesed seosed igapäevaeluga?



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

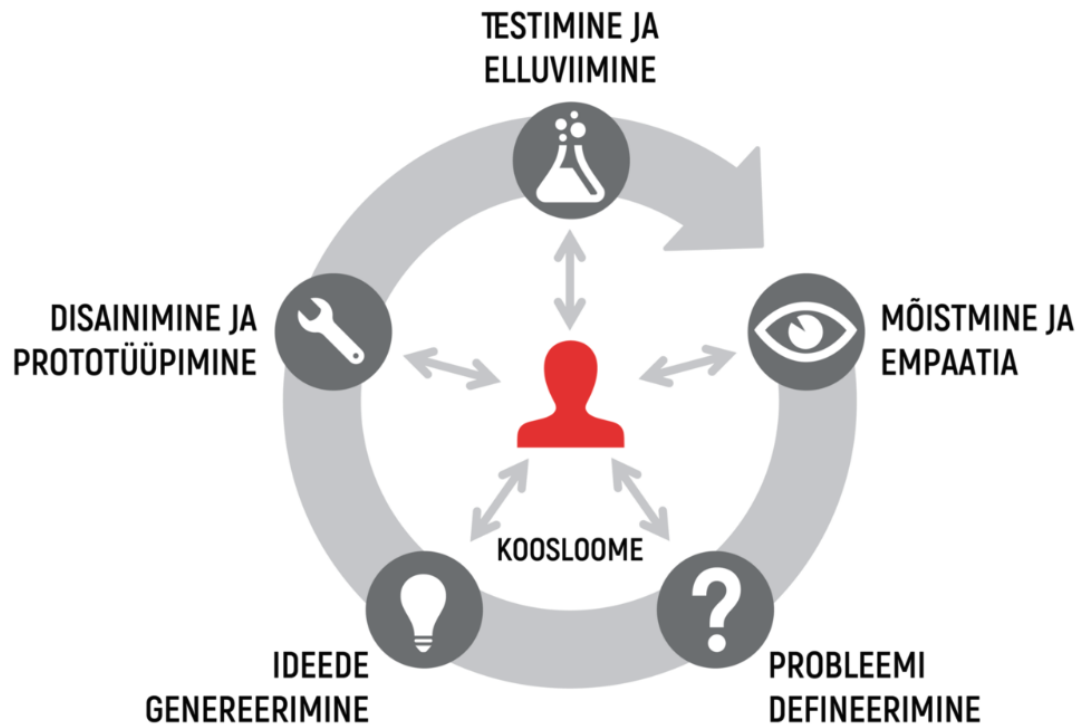


ÕPIRAJA DISAIN



TALLINNA ÜLIKOO

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

Design Minds 2023 | jane@designminds.ee | +372 562 94344

P E R S O O N A D

- Persoonad on tegelased, kelle sa lood vastavalt oma uuringule või senisele kogemusele ning nad esindavad erinevaid isiksusetüüpe.
- Persoonade loomine aitab disainerit mõista kolleegi / tudengi / kliendi / kasutaja:
 - vajadusi
 - kogemusi
 - käitumist
 - eesmäärke

<https://www.interaction-design.org/literature/topics/personas>

Persoon

Nimi: Mati

Vanus: 15

Elukutse: Pole

Elukoht: Eesti, Tallinn

Hobid: Cosplay, Tennis

Perekonnaseis: Normaalne

Muud olulist: Käib 2 korda nädalas
Tennisetrennis, tal läheb koolis hästi, aga ta
on väga laisk õppimisega, ning pigem
mängiks videomänge või oma kostüüme edasi.

Nädalavahetusel on ta vaba ja teeb, mis tahab (tavaliselt mängib videomänge ja
teeb oma lemmik mängudest kostüüme.)





SOTSIAALMEEDIA JA EETIKA



TALLINNA ÜLIKOO

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



MINA - BRÄND



TALLINNA ÜLIKOO

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

MEIE ROLLID JA MAINE

- perekondlik
- sõbrad
- koolis, tööl
- hobid
- veel?

PROFIIL - MEIE ROLLID JA MAINE



- + selline foto jätab isikule
privaatsuse
- + vähem kasu profiili varastamisel
- kas see ikka on selle isiku
konto?

Ebasobiv profiilifoto, kui konto
omanik soovib tulevikus näiteks
avalikus sektoris töötada:



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

POSTITUSED JA VÄÄRTUSED



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

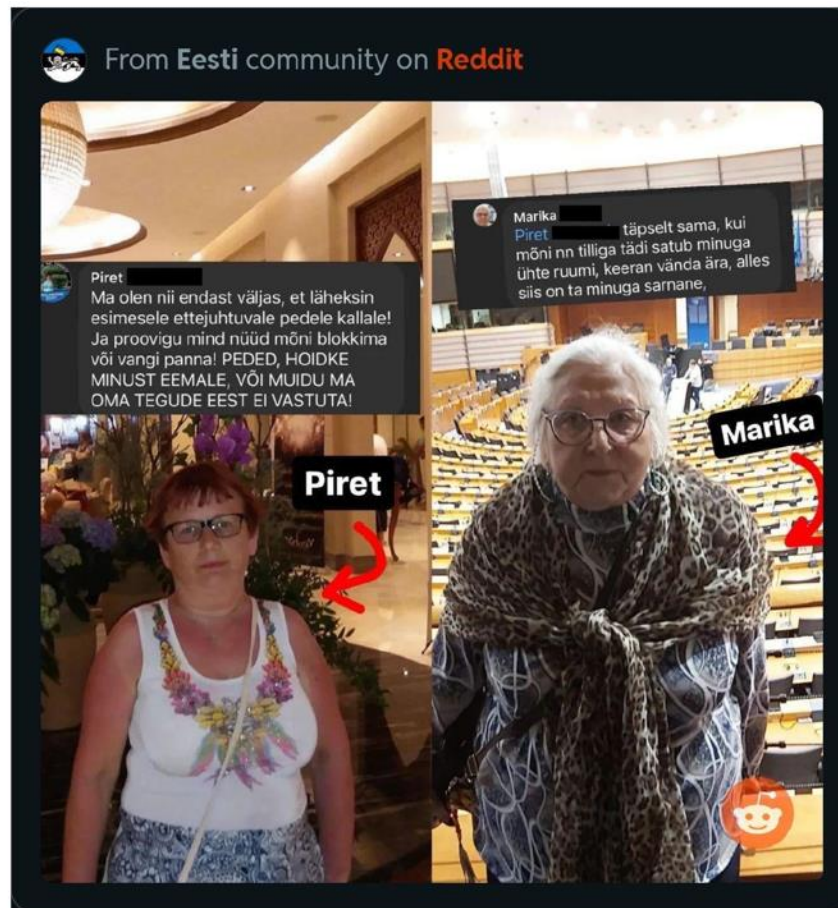


Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



EESKUJU LASTELE JA LASTELASTELE



EESKUJU LASTELE JA LASTELASTELE

Vanaema postitused Facebookis



Kogunud Hedi Aimsalu



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



EESKUJU LASTELE JA LASTELASTELE



Facebookist kogunud Hedi Aimsalu



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



SUUNAMUDIJA EHK INFLUENCER



sebastianvettel 

Follow

Message



238 posts

3.2M followers

24 following

Sebastian Vettel

Public figure

Four time F1 World Champion

THERE IS STILL A RACE TO WIN

 shop.sebastianvettel.de/en

Followed by emilsamuel, f1, charlie_6b + 1 more



COMMERCIAL



RIGHTS



WOMEN



EARTH



BEES



PEACE



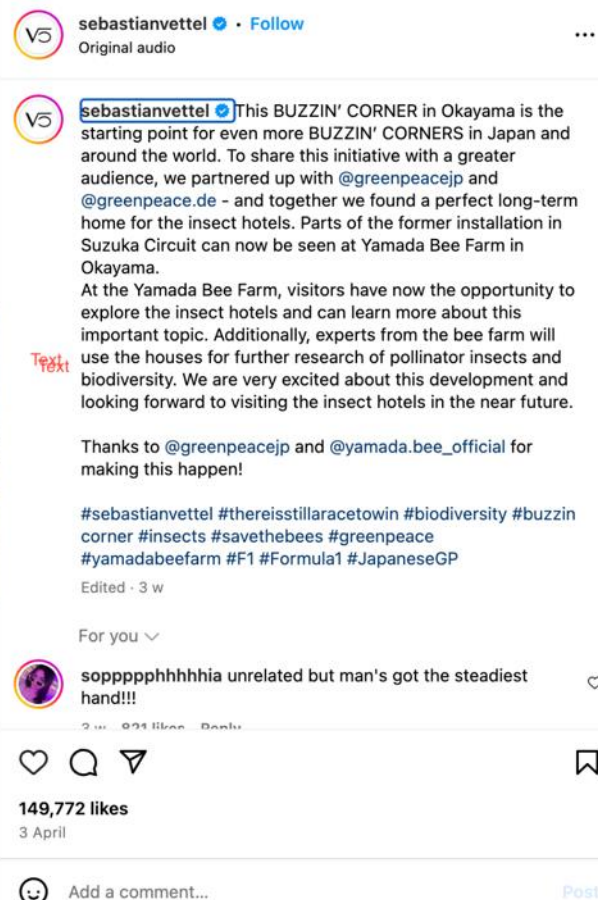
WATER



TALLINNA ÜLIKOO

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

Suunamudija ehk influencer



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



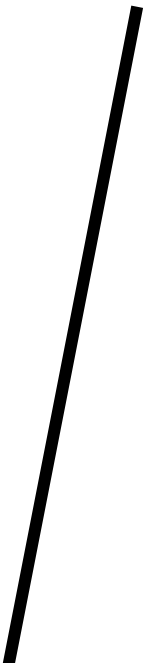
Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



SUUNAMUDIJA EHK INFLUENCER

- Leia mõni sind kõnetav näide ja jaga õpetajaga
- **Sõnum ja postituse uudisväärtus.**
- Suunamudija **arengutee**: Millisena alustas? Kuhu on jõudnud praegu? Kas midagi on muutunud?
- Ühine vaatamine ja arutelu.



ISIKUANDMETE KOGUMINE SOTSIAALMEEDIAS



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



TUNDLIKE ISIKUANDMETE KOGUMINE SOTSIAALMEEDIAS



Miks ei tasu laadida sotsiaalmeedia kontodele
üles enda isiklikke andmeid (sünniaega, näopilte,
fotosid kodust?)



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



TUNDLIKE ISIKUANDMETE KOGUMINE SOTSIAALMEEDIAS



1. Sisestatud andmed võimaldavad kopeerida ja salvestada data, et võtta üle Sinu isikutuvastus, sealhulgas näotuvastus ja kontod.
2. Avaldatud fotode ja videode põhjal on võimalik teada saada sinu kodu, vara, ukسلukkude ja muu info.
3. Jagad kogemata tundlikku infot oma lähedaste ja pere traditsioonide (reisid jmt) kohta, mida petistel ja varastel on lihtne ära kasutada.

Libakontoga Õngitsemine

Ettevaatust,

phishing!



Stanford MUSIC
Sponositud · 🌐

🔥 99% soodushinnaga legendaarne kõlar Marshalli 60. aastapäeva auks 🎁
Ainult Stanford Music 📍 <https://tinyurl.com/marshall-tellida>
Lihtsalt vasta 4-kohalisele küsitlusele ja kõlar on sinul!

STANFORD MUSIC

MARSHALL
Stanmore III

329,00€
2,00€

SOODUSPAKKUMIN
STANFORD MUSIC

Stanford MUSIC
Muusikaristade pood

Telli kohe

👍👍👍 199

19 kommentaari



TALLINNA ÜLIKOOL

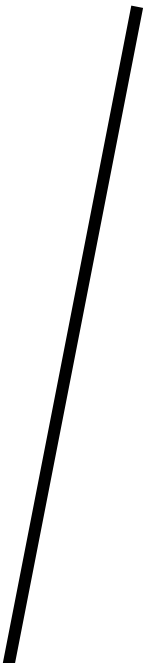
Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union





UUDISFOTO



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



UUDISFOTO – MIDA PILDI PUHUL JÄLGIDA?

- 1. Pildistatud inimese või looma ilme, liigutused, asend.
- 2. Talle valitud riided, ehted, muud aksessuaarid.
- 3. Mis on pildi fookuses? Selle paiknemine pildil.
- 4. Valitud taust.
- 5. Pildi suurus, värvid, valgus ja toonid.
- 6. Pildistamise hetk.
- 7. Pildile lisatud tekst. (Jutu pealkiri ja pildi allkiri.)
- 8. Kes on pildi autor?

Allikas: Eesti Meediaettevõtete Liit



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Photo by Samar Abu Elouf

2025 PHOTO CONTEST -
WORLD PRESS PHOTO OF
THE YEAR

[Mahmoud Ajjour, Aged Nine](#)



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



TALLINNA ÜLIKOO

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



<https://www.imagine.art/>

“eagle in the classroom (with the students)”



TALLINNA ÜLIKOO

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

Katseta uudisfoto loomist AI-ga

- Loo või leiuta uudisfoto, kasutades näiteks
- **ImagineArt AI Tools**

Kirjuta juurde pealkiri ja tekst

- **Laadige nii uudis kui foto:**
- https://drive.google.com/drive/folders/1BHEo07WMNr0rrKKObhKZxq_fWoFolzVf?usp=sharing



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

Õpetajad saavad palgatõusu!

Õpetajate palgatõus jõustub uuest aastast, kui rahuldatakse palgasoov 2200 euro peale. Haridusministeerium kinnitas, et palgatõus aitab tõsta õpetajaameti atraktiivsust ja parandada hariduse kvaliteeti. Õpetajate Liit tervitas otsust, kuid rõhutas, et pikaajaliseks lahenduseks on vaja suuremaid investeeringuid haridusse.

Helen Lagle, Alexandra Reinla, Kirsti Lukman



TALLINNA ÜLIKOO

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

Kergejõustiku MM-i lõppakord: rajale astusid ka koerad

- Kergejõustiku maailmameistrivõistluste viimane päev pakkus üllatuse – võistelda said ka koerad. Publik nägi mini-sprinte, takistusraja sooritusi ja lõbusat teatejooksu, kus osalesid eri tõugu neljajalgseid. Kõige rohkem elevust tekitas 100 meetri jooks, kus stardis olid nii hurdad kui ka mopsid. Mõni sportlane kaldus küll rajalt kõrvale, kuid just see pakkus vaatajatele kõige rohkem rõõmu. Korraldajate sõnul oli tegemist sümbolse finaali: sport ei tähenda ainult medalit, vaid ka liikumise ja sõpruse rõõmu – olgu osalejaks inimene või koer.



- Siim Tammearu, Andres Raja, Märt Raam



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

Tallinna Ülikooli alt avastati dinosaurus

Foto: Maarja Maranik

Teksti autor: Inna Baranova

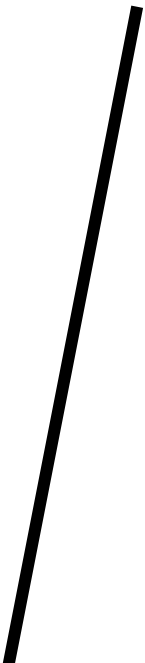
Toimetaja: Pille-Riin Karuse

- Tallinna Ülikooli maa-aluse parkimismaja ehitustööde käigus leiti fenomenaalne ajalooline fossiil. Tegemist on ainulaadse leiuga maailmas - *Tyrannosaurus Rex*'i väga hästi säilinud skeletiga.
- Parkimismaja ehitustööd on katkestatud ning Tallinna Ülikooli hoone konserveeritakse. Ülikool suletakse õpilastele.



TALLINNA ÜLIKOO

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Õpilaste ja TI loodud fotod



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



Lemmikloomapäev tõi kooli rõõmu ja elevust. Õpetaja Marjon Reila)

Sisutekst:

Tabasalu Koolis toimus stiilinädala raames lemmikloomapäev, kus õpilased said oma lemmikuid kaaslastele näidata. AI loodud pilt kujutas sündmust üldiselt õigesti, kuid lähemal vaatlusel olid mitmed loomad ebaloomulike proportsioonidega ja kõnnivad tagurpidi. Sellised detailid muudavad pildi vähem usutavaks ja nõrgestavad uudisliku foto mõju.

Analüüs: Pildi üldine idee oli õige ja vastas teemavalikule, kuid AI ei suutnud reaalselt edasi anda tõelist kooliolukorda. Loomadel ja inimestel esines anatoomilisi vigu, varjud olid ebaühtlased ja perspektiiv veider. Ette antud prompt jäi liiga pealiskaudseks. See näide tõi hästi esile vajaduse õpetada õpilastele AI-pildi kriitilist hindamist: usutav uudisfoto peab jääma dokumentaalseks, mitte lavastatuks.





- Õpilaste tekst promptidest: Kasutasime artist.io veebilehte. Valisime valikust text to image; Kirjutasime tekstiks **children came to school with tiger;**

AI tegi pildi valmis, mis tundus üsna tõetruu, kuid siis hakkasime seda pilti lähemalt vaatama ning leidsime kohe vigu, mis reedab, et tegemist ei ole päris fotoga:

- · Lapsel on näpp tiigri ninas! · Tiigri tagumine käpp läheb sujuvalt üle inimese jalaks

Tekst pildile: **Eelmise nädala teisipäeval tuli Rahumäe Põhikooli õpilane kooli tiigriga, kes elab perekonna juures juba aastaid. Ta on harjunud inimestega ning ohtu õpilastele tiiger ei kujutanud. Sellegipoolest viidi tiiger väga kiiresti kooli juurest loomade varjupaika, kust omanikud ta tagasi koju viisid. Omaniku sõnul oli juhtunu kahetsust väärt ning lubas, et seda enam ei kordu.**

Alexandra
Reinla

Kana ütles lõunale ei ja pani jooksu!



Täna hommikul puhkes koolis ootamatu tagaajamine, kui sööklast põgenenud kana jooksis mööda koridori minema. Kokk üritas teda kulbiga kätte saada, kuid kana osutus üllatavalt kiireks ja leidlikuks. Pealtnägijate sõnul oli tegemist "aasta naljakaima hetkega", mis pani kogu kooli naerma.

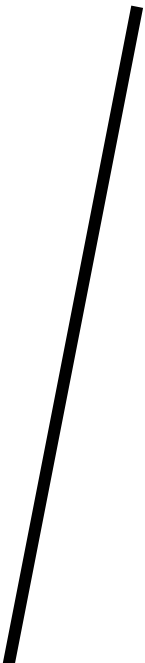
EI OLE VÕIMALIK!! Kanye West sai Eesti uueks presidentiks.



Eesti toimusid presidenti valimised, kus olid vastamisi Diddy ehk Sean Combs ja Kanye West. Valimised võitis Kanye West, kes oli väga õnnelik. Eesti rahvas on shokeeritud, keegi ei osanud seda ootada peale teismeliste poiste ja EKRE. Nad on ainukesed, kes sellisest uudisest väga õnnelikud. Kuidas see hakkab Eesti riiki mõjutama

Uudisfoto – Mida pildi puhul jälgida?

- 1. Pildistatud inimese või looma ilme, liigutused, asend.
- 2. Talle valitud riided, ehted, muud aksessuaarid.
- 3. Mis on pildi fookuses? Selle paiknemine pildil.
- 4. Valitud taust.
- 5. Pildi suurus, värvid, valgus ja toonid.
- 6. Pildistamise hetk.
- 7. Pildile lisatud tekst. (Jutu pealkiri ja pildi allkiri.)
- 8. Kes on pildi autor?



pressifoto



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union





2023 parima spordifoto võitis Postimehe fotoreporter **Tairo Lutter** fotoga VERINE PINGUTUS.



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



PARIM PRESSIFOTO 2023

- Tippsport on ülim pingutus. Nii, et veri ninast väljas. Iluuisutaja Arlet Levandi pälvis Tallinnas peetud rahvusvahelisel iluuisutamise võistlusel meeste lühikavas 2. koha, saades kohtunikelt 76,34 punkti, mis tähistab tema isiklikku rekordit. Pilt on tehtud lühikava lõpusekunditel.



2022. aasta uudisfoto võitja Mailis Ollino / Pärnu Postimees / Postimees Grupp
ABISTATUD SUUDLUS

PARIM PRESSIFOTO 2022

- Veera ja Ants Jürna tähistasid oma 70. pulma-aastapäeva ehk raudpulma Tammiste hooldekodus pika suudlusega.

-



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



Visuaalse mõtlemise strateegia

- „Mis on pildil?“ harjutus

Tugevdab meie tähelepanuvõimet ja arendab kriitilist mõtlemist, annab võimalust ühiselt arutada ja oma mõtteid sõnastada.

- Milline märksõna (pildiallkiri) sobib pildiga?

Arendab kriitilist mõtlemist (ebakõlade leidmine), tähelepanu ja mälu

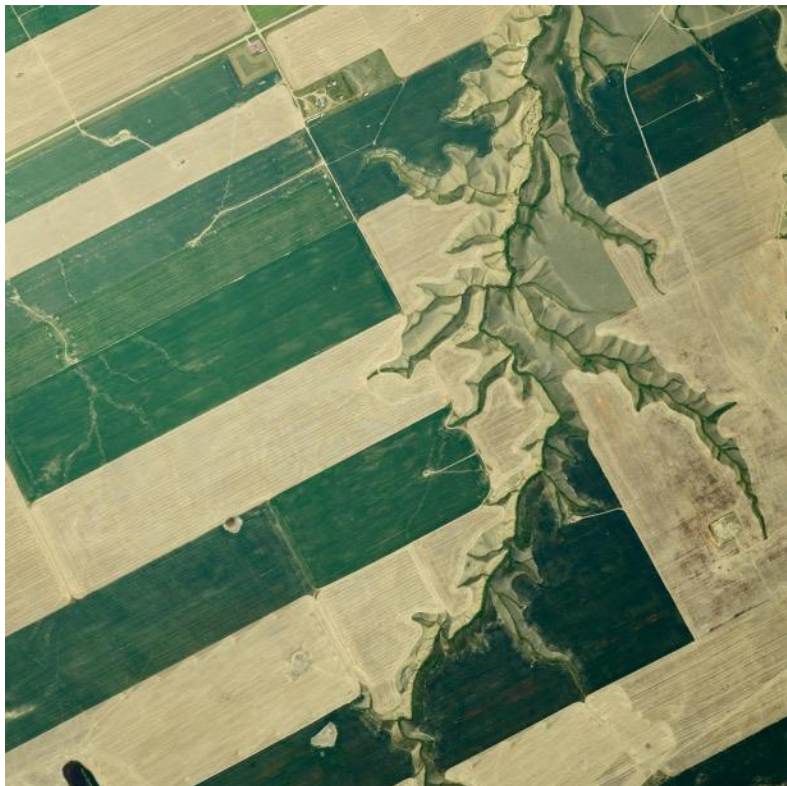




- Mis siin pildil toimub?
- Miks te nii arvate (mida märkad)?
- Mis te veel tähele panete?

<https://novaator.err.ee/888425/teadlane-selgitab-miks-merevesi-joululaupaeval-punaseks-varvus>





- Mis siin pildil toimub?
- Miks te nii arvate (mida märkad)?
- Mis te veel tähele panete?

Mitch Rouse „The fabric of America“



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union





TALLINNA ÜLIKOO

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union





Pieter Brueghel „Talupoja pulm“

Mis siin pildil toimub? Lühistsenaarium: kes on peategelane? Tegevused? Sündmus?

Kuidas lugu filmina kulgeb?



TALLINNA ÜLIKOO

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union





UUDIS



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

UUDIS VÕI ARVAMUSLUGU

- Mis on selle artikli eesmärk?
- Kas artikkel apelleerib tunnetele?
- Kas artikkel sisaldab tõenduspõhiseid fakte?
- Kas artikli pealkiri on sisuga vastavuses?
- Kas allikad on ära märgitud või kasutatakse anonüümseid allikaid?



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



Fakt või arvamus?

- Mängime

<https://www.taskutark.ee/test/otsusta-iga-lause-kohta-kas-see-esitab-fakti-voi-arvamus/>



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union





UUDIS

**T ä p n e , t a s a k a a l u s t a t u d ,
o b j e k t i i v n e**

Uudise ülesehituses on kõige
olulisem info alguses.

Uudis algab pealkirjast.



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

UUDISVÄÄRTUSE OLULISED TINGIMUSED

- sündmusel on tugev mõju lugejate / vaatajate elule;
- sündmus on ebatavaline või ootamatu;
- osalejad on prominentsed inimesed või institutsioonid;
- sündmuses on tugev konflikt;
- sündmus on geograafiliselt või emotsionaalselt lugejale lähedane;
- sündmus on värske;
- sündmus on päevakajaline

Allikas: Tiit Hennoste

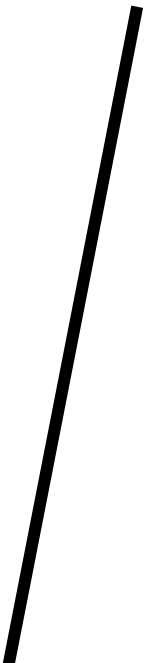


TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

UUDISE STRUKTUUR

- 1. Juhtlõik (uudise lühikokkuvõte - mis juhtus, kellega ja millal)
- 2. Teemaarendus (uudisega seotud teemad tähtsuse järjekorras)
- 3. Taustinfo (eelnev) ja tulevik



Mina, meediasisu looja



TALLINNA ÜLIKOO

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



Kaadriõpetus kui piltidega loojutustuse alus



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



ÜLDPLAAN (Ü); WIDE SHOT (WS)



Vaataja tahab saada üldist infot ja näha, kus ja millises kohas tegevus toimub, kes seal on ja mida tehakse.



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union





TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



SUUR PLAAN (S); CLOSE UP (CU)



Vaataja tahab täpsemalt näha tegelasi, nende isikupära ja tegevusi.



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union





TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



SUUR PLAAN (S); CLOSE UP (CU)



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union





TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

edmo



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



DETAILPLAAN (D); EXTREME CLOSE UP (ECU)



Hästi valitud ja näidatud detailplaanid muudavad lugu ilmekamaks, huvitavamaks ja vaataja jaoks usutavamaks.



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union





TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



DETAILPLAAN (D); EXTREME CLOSE UP (ECU)



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

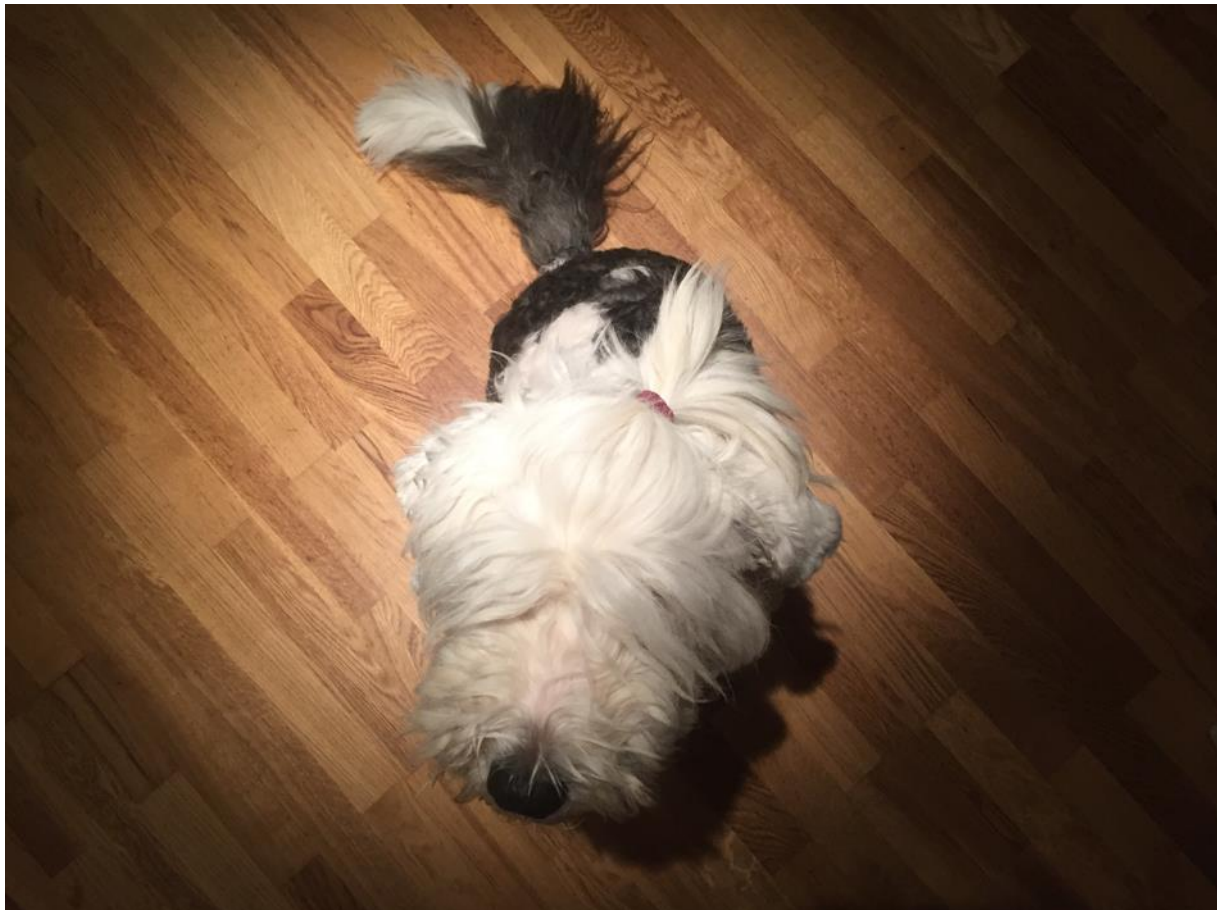


Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



Rakurss Ülalt alla . “linnuperspektiiv”



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



Rakurss alt üles . “konnaperspektiiv”



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



Tegelik suurus võrreldes tikutoosiga



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



Võrdne suhe,
kui Kaamera
kõrgus ja
esineja silmad
on samal
kõrgusel



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union





UUDIS

**T ä p n e , t a s a k a a l u s t a t u d ,
o b j e k t i i v n e**

Uudise ülesehituses on kõige
olulisem info alguses.

Uudis algab pealkirjast.



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

UUDISVÄÄRTUSE OLULISED TINGIMUSED

- sündmusel on tugev mõju lugejate / vaatajate elule;
- sündmus on ebatavaline või ootamatu;
- osalejad on prominentsed inimesed või institutsioonid;
- sündmuses on tugev konflikt;
- sündmus on geograafiliselt või emotsionaalselt lugejale lähedane;
- sündmus on värske;
- sündmus on päevakajaline

Allikas: Tiit Hennoste



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

UUDISE STRUKTUUR

- 1. Juhtlõik (uudise lühikokkuvõte - mis juhtus, kellega ja millal)
- 2. Teemaarendus (uudisega seotud teemad tähtsuse järjekorras)
- 3. Taustinfo (eelnev) ja tulevik

Praktiline meeskonnaharjutus: mis uudist?

- Kolmesed meeskonnad, palun looge oma uudisklipp ja monteeri igaüks eraldi oma versioon.
- **Pikkus 30 sekundit - 2 minutit**
Filmige iga telefoniga kolm identset klippi, kasutades vähemalt korra kolme põhikaadrit (üldplaani, suurt plaani, detailplaani)

1. Reporter
2. Pealtnägija / osaleja kirjeldus
3. Eksperti kommentaar

Palun monteeri ühiselt filmitud materjalist InShot rakendusega oma uudis

Vabavara rakendus

- **InShot**

https://www.youtube.com/watch?v=1opcVKmjKt4&ab_channel=CollinMichael

- Kui tahad ilma **vesimärgita*** videot eksportida, siis tuleb reklaam ära vaadata. 36 MB

*Vesimärk on rakenduse digitaalne tunnuskujutis



InShot - Video Editor & Maker



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



Õpetajate loodud uudis

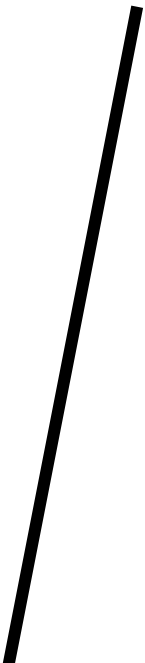
TLÜ teadlased leiutasid ise
prügi sorteeriva prügikasti

- [Autor: Otto-Robert Lipp](#)



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



VALEINFO



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



- Valeuudised loovad nende lugejatele ja kuulajatele alternatiivse reaalsuse illusiooni. Nii kaotab väärinfo suhtes vastuvõtlik inimene tasapisi sideme tegelikkusega.

Delfi Ärileht



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union





FB [Everything Dogs](#)



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

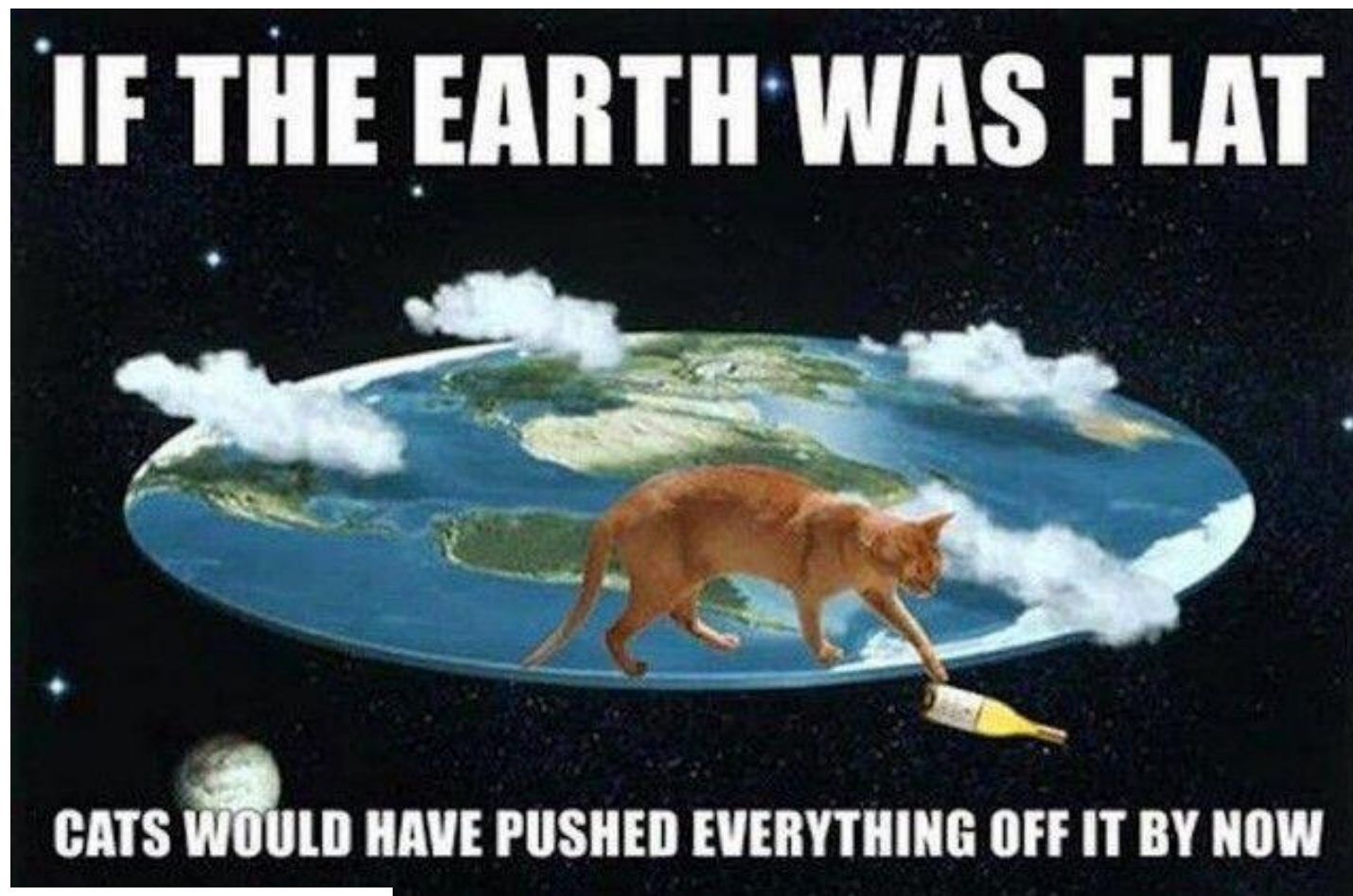


Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



PSEUDOTEADUS



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



MMS

Miracle Mineral Supplement

Miracle Mineral Solution

Kaubamärk kloordioksiidi
vesilahusele, tööstuslikule
pleegitusainele, mida on ekslikult
reklaamitud ravivahendina.

See tekitab kloordioksiidi, mürgist
kemikaali, mis võib põhjustada
iiveldust, oksendamist,
kõhulahtisust ja dehüdratsiooni
tingitud eluohtlikku madalat
vererõhku.



Terviseamet hoiatab

- Terviseameti (2019) põhja regionaalosakonna juhi Ester Öpiku sõnul tingis toote levitamise keelamise asjaolu, et kosmeetikatootena levitav MMS sisaldab kosmeetikatoodetes keelatud kloori.
- Kosmeetikatootes rangelt keelatud kloori sisaldust kinnitas ka toodet levitava ettevõtte tellitud kohustuslik ohutusaruanne, mille kohaselt tekkis kloor suuloputusvahendi MMS A ja B komponendi juhendijärgsel segamisel.
- Lisaks leidis terviseameti labor, et segus leidub reaktsioonivõimelisi klooriühendeid basseinivee piirnormist 70 ning joogiveega piirnormist 214 korda enam.

Terviseamet hoiatab

- Naatriumklorit on:
- H302 Allaneelamisel kahjulik
- H310 Nahale sattumisel surmav
- H314 Põhjustab rasket nahasöövitust ja silmakahjustusi
- H373 Võib kahjustada elundeid (põrn)
- H400 Väga mürgine veeorganismidele;
- H412 Kahjulik veeorganismidele, pikaajaline toime

(Terviseamet 2019)



TALLINNA ÜLIKOOL

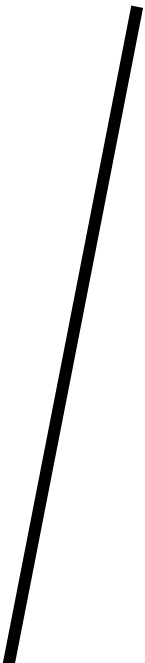
Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union





VALEINFO OHUD JA EESMÄRGID



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union





<https://www.youtube.com/watch?v=2tgqX5WVhr0&t=41s>



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



VALEINFO EESMÄRGID

Rumalus – too mõni näide

Pahatahtlikkus – too mõni näide

Võim teiste üle – too mõni näide

Raha – too mõni näide



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



Infokorratus (information disorder)

- **Desinformatsioon (disinformation)** – tahtlikult vale või eksitav informatsioon
- **Väärinformatsioon (misinformation)** - tahtmatult ebaõige informatsioon, ekslik teave
- **Kuriinfo (malinformation)** – (tõene) info, mida jagatakse kahju tekitamise eesmärgil

Valeinfo tuvastamine

- Proovime ühiselt tuvastada valeinfo liigi, Osa A:
- <https://veryverified.eu/et/peatukid/4-peatukk/>



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



Kodune ülesanne

Isiklik meediatarbimise päevik

- Täida palun <https://veryverified.eu/et/peatukid/1-peatukk/tarbimispaevik> näitel isiklik meediatarbimine 3 järjest päeva jooksul.
- Vali palun tüüpilised päevad, üks nendest võiks olla nädalavahetusel.
- Täida tabel, analüüsi oma meediatarbimist ja tee sellest lühike, 10 lauseline kokkuvõte.

Kuu- ja nädalapäev	Ajaline maht	Meedia väljaande nimi või sotsiaalmeedia platvorm	Eesmärk (töö, õppimine, meelelahutus)	Emotsioon



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



Baltic Engagement
Centre for Combating
Information Disorders

This project has received funding
from the European Union



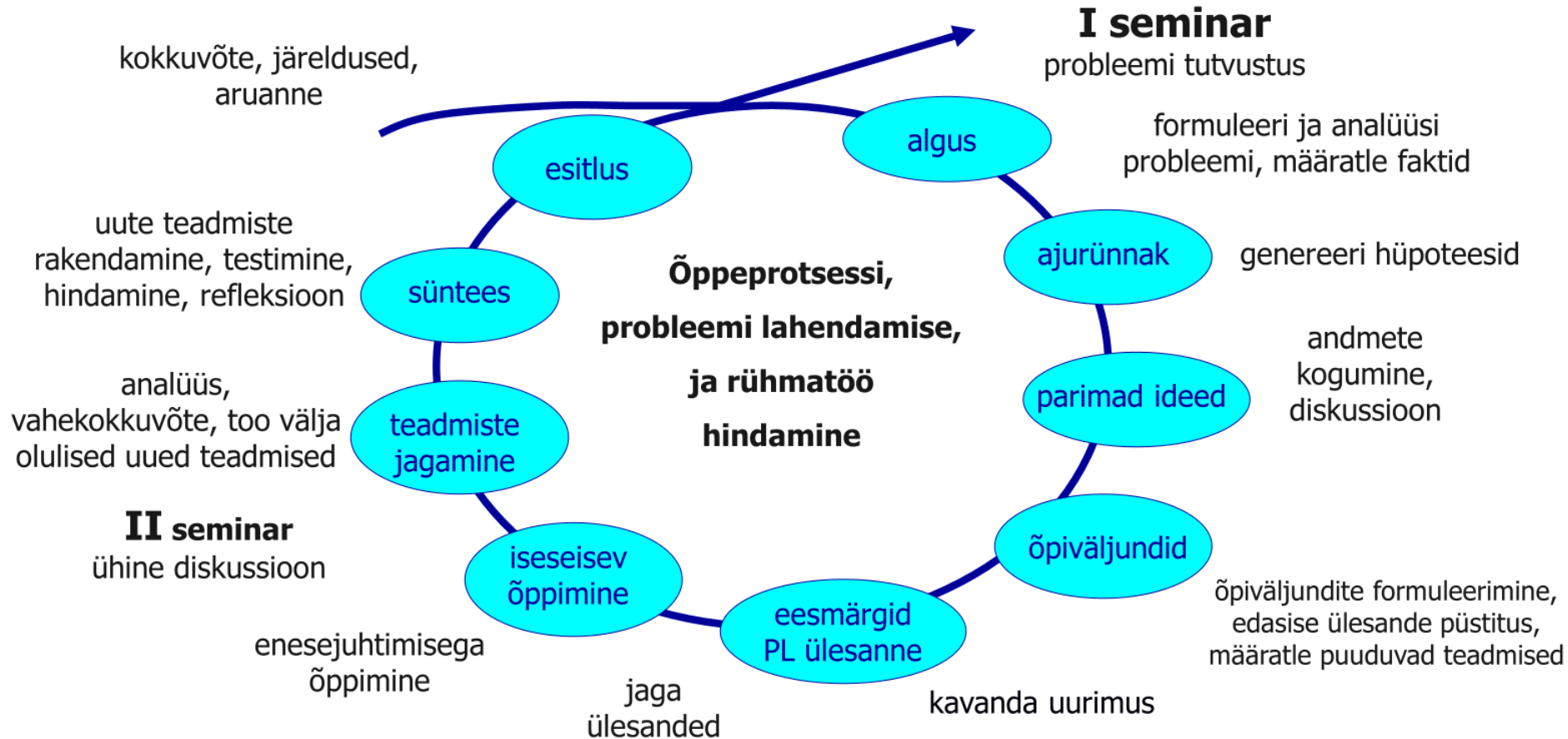
PROBLEM BASED LEARNING (PBL)
PROBLEEMILAHENDUSÕPE



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

Probleemõppe õpitsükkel



Tiiu RÜÜtmann

Laakso 2015



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

V A A T A A R K A A D E R

- <https://arkaader.ee/landing/br/rHczO7kKnl/Khyux06M-W>
- TASUTA FILMID ÕPETAJATELE JA KOOLIDELE



TALLINNA ÜLIKOO

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut



A E G L A N E A J A K I R J A N D U S



TALLINNA ÜLIKOO

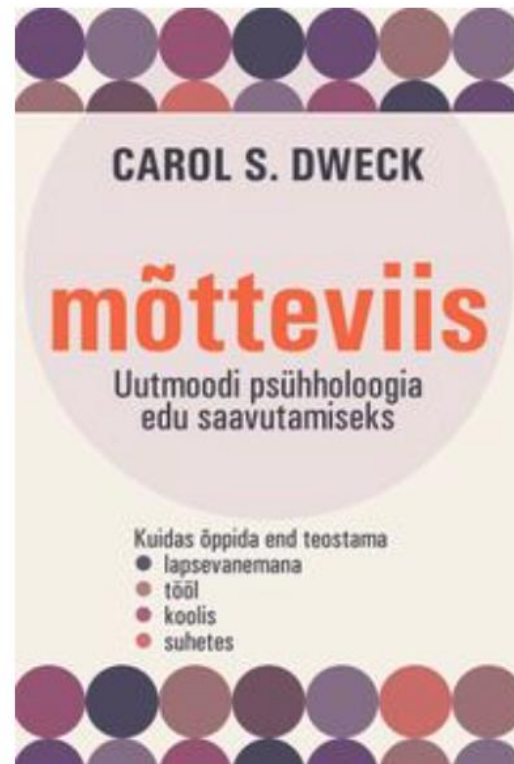
Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

- [Edasi](#)
- [Levila](#)
- [Arko Oleski artikkel](#)
-

MUGAVUSTSOONIST VÄLJA

Edenemismõtteviis

Kinnistunud mõtteviis



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

INSPIRATSIOON

Kuidas Õpilasi Motiveerida

Jere Brophy



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

SISEMINE MOTIVATSIOON JA ISEMÄÄRAMISTEORIA

- “Õppijate autonoomia-, kompetentsus- ja seotusvajaduse rahuldamine” Jere Brophy (2010, LK 195)



TALLINNA ÜLIKOOL

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

ÕPITEGEVUSTELE MÄNGULISUSE LISAMINE (L K 2 1 3)

- *Aktiivset osavõttu ja vahetu tagasiside saamist võimaldavate tegevuste kasutamine (LK 211)*



TALLINNA ÜLIKOO

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

SIMON SINEK

ESMALT KÜSI „MIKS” START with WHY



Kuidas
edukad inimesed
ennast ja teisi
TEGUDELE
inspireerivad

MA
million readers



TALLINNA ÜLIKOO

Balti filmi, meedia ja
kunstide instituut

sinine valgus

- Loomulik valgus aitab meie silma jaoks objekte välja valgustada
- Ekraanide valguslained on vahemikus 380 kuni 500 nanomeetrit (nm) ja põhjustavad meie võrkkestale toksilist stressi (Lux Magazine 2013) nn *Blue Light Damage*
- See valgus mõjutab otseselt melatoniini, hormooni, millest sõltub meie une kvaliteet, eriti kiire une faasis (rapid eye movement sleep (REM))

soovitused

- Kasuta igapäevaselt 20-20-20 reeglit:
- pööra pilk iga 20 minuti järel ekraanilt,
- vaata vähemalt 20 sekundit midagi
- vähemalt 6 meetri (20 feet) kaugusel
- soovitab The Vision Council Digital Eye Strain Report (2015)

Aitäh

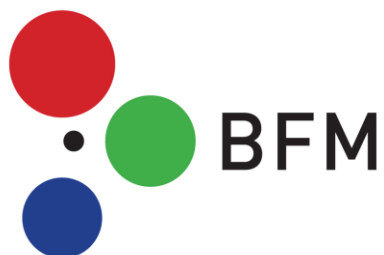
Katrin Sigijane, MSc

BA audiovisuaalne kunst

MSc digitaalsed õpimängud

katrin.sigijane@tlu.ee

Telefon: +372 5096692



TALLINNA ÜLIKOOL

